Dissabte, 12 desembre 1936
Any II Núm. 357
Redacció i Administració: Ronda Universitat, núm. 25
Imprenta: Tallers, núm. 48
Telefons: 14446 — 22122
BARCELONA
PREU: 15 CENTIMS

ULTIMA HORA

INFORMACIO • CRITICA • REPORTATGE

Avui, pàgina 4:
MIRACLES D'AVUI..

"NO PUC NI PODRE CONSENTIR MAI QUE CAIGUIN DAMUNT MEU RESPONSABILITATS D'UNA ACTUACIO DE GOVERN QUE MOLTES VEGADES VOL ESSER MEDIATITZADA", ha dit el conseller Terradelles

El Govern de la Generalitat, en crisi

El conseller delegat del Consell de la Generalitat ha reunit aquest migdia els periodistes al seu despatx oficial.

En saludar els repòrters, el senyor Josep Terradelles els ha fet les següents manifestacions:

—Ahir el meu secretari us manifestà que s'havia suspès el Consell i que el pròxim tindria lloc dimarts. No és així. El Consell es celebrarà dilluns i aquesta reunió serà l'última que celebrarà l'actual Govern, perquè fóra inútil negar que hi ha plantejat el problema general polític.

Les darreres declaracions del President Companys fetes fa pocs dies ja ho acusaven. D'altra banda, i per diferents motius, aquesta situació s'ha d'aclarir, car cada dia es fa més insuportable en el seu aspecte de disciplina i principalment de sentit de responsabilitat.

Per la meva banda — ha seguit dient el senyor Terradelles — com a conseller primer he de dir-vos que no estic disposat a continuar amb aquest estat de coses, puix que no puc ni podré mai consentir que sobre meu caiguin responsabilitats d'una actuació de govern que moltes vegades vol ésser mediatitzada pels irresponsables i aquells que ara en diuen incontrolats.

Es per aquesta i altres raons que, ara per ara no cal manifestar, que podeu considerar l'actual Govern de la Generalitat en crisi.

A preguntes dels repòrters, el senyor Terradelles ha dit que havia donat compte al President de la seva determinació.

El conseller primer s'ha acomiadat dels periodistes, recalcant les seves paraules i dient que era tot el que podia dir en aquest moment.

EL CONSELLER PRIMER DONA COMPTE DE LA CRISI AL PRESIDENT COMPANYS

L'Honorable President de la Generalitat ha passat el matí a la Residència treballant amb els seus secretaris al despatx particular.

El senyor Companys ha celebrat diverses conferències telefòniques i s'ha assabentat de la marxa de les operacions militars a tots els fronts de lluita.

Prop de migdia, ha estat a la Residència el Conseller Primer del Consell de la Generalitat, senyor Josep Terradelles, el qual ha celebrat una llarga conversa amb el senyor Lluís Companys.

El Conseller Primer ha donat compte al President de la determinació que havia pres, de considerar en crisi el Consell de la Generalitat.

El senyor Companys ha celebrat, també, una reunió amb una Comissió del Directori d'Esquerra Republicana de Catalunya, la qual ha estat a visitar-lo, a la Residència.

BARCELONA, L'ACOLLIDORA

Anit arribaren a la nostra ciutat més d'un centenar d'infants procedents de Madrid, els quals ja han estat instal·lats aquest matí, i atesos degudament, en diferents locals d'AJUT INFANTIL DE RERAGUARDA (C.)

Espanya i Ginebra

SEGON "ROUND"

«L'homicida política de pau que porten les cancelleries europees.» Aquesta frase del discurs d'Alvarez del Vayo és, potser, la definició més justa de l'actuació passada, present i, molt ens ho temem, futura de la S. de N. Política homicida contra la pau i les forces que defensen la pau i les possibilitats i esdeveniments que afavoreixen la pau.

Ahir, encara, la justesa de la definició es reafirmà novament.

I es demostrà, també, que el Govern espanyol, enmig de les greus preocupacions per la situació interior del país, creades per l'aixecament feixista, es preocupa encara i amb molt interès, per la causa de la pau internacional. «Per l'interès de la Pau i de la S. de N., aquesta reunió ha d'acabar amb resultats constructius», digué Del Vayo. I el Govern espanyol, insistint en la seva intervenció, està disposat a tots els sacrificis compatibles amb la seva dignitat i amb l'interès del poble. Quines altres nacions podrien dir el mateix i amb el mateix orgull?

Finalment es «destaparen» Anglaterra i França, encara que no per boca dels seus ministres — com era d'esperar — sinó per representants grisos de la burocràcia diplomàtica. Es veu que els fets d'Espanya fan entrar pànic d'escaldar-se a moltes personalitats d'aquestes que tenen un prestigi guanyat a base de polineries.

Anglaterra critica el reconeixement del Govern de Burgos pels Estats feixistes i, naturalment, advoca per l'armistici i el control.

França, que intenta justificar el principi i l'aplicació de la farsa tràgica anomenada — no se sap ben bé per què — «no intervenció».

Despres parlà el delegat del Govern laborista de Nova Zelanda. El petit país fou l'únic que tingué el coratge de plantejar clarament el problema i de dir que la S. de N. havia d'haver ajudat el Govern legal d'Espanya. Fou, és clar, la sorpresa de la reunió.

I, finalment, parlà la U.R.S.S., per boca del seu ambaixador a París, Potemkin. Digué que el Govern soviètic està disposat a adherir-se a tota fórmula digna que posi fi al conflicte armat d'Espanya. Afegí, encara, que la venda d'armes a un Govern legal no pot considerar-se com a intervenció. Advocà per tal que el Consell ginebri prengui en consideració la proposta franco-britànica.

I aquí sonà el «gong».

El segon «round» acaba amb avantatge declarat a favor d'Espanya. I mentrestant, davant Madrid, Franco es llançava a una nova ofensiva desesperada. I, com sempre, no passava...

Al sector d'Osca s'ha avançat 15 quilòmetres i han estat ocupats quatre pobles

Comunicat del matí del conseller de Defensa a S. E. el President de Catalunya:

«Per les milícies que operen en la zona nord del sector d'Osca s'ha efectuat un avànç d'una profunditat de 15 quilòmetres ocupant els pobles de Cerezosa, Avenilla, Ordovés i Alaver.

De les forces facciosos que ocupen Quinto s'han presentat a les nostres línies forces soldats que han fugit de les posicions enemigues.

A la zona d'Azuara s'ha sorprès una patrulla enemiga. Després de fer-la fugir, han deixat abandonats dos morts amb llur armament, que ha estat recollit per les nostres forces.

El règim de glaçades persisteix a tot el front i dificulta el normal desenrotllament de les operacions.»

ELS INFANTS, AMB LA REPUBLICA I AMB LA REACCIO

Les víctimes més freqüents a Madrid són els infants. Es tracta d'abusar de totes les coses inofensives i dèbils. La impotència dels facciosos vol venjar-se de la resistència dels defensors de Madrid ferint-los en les coses més estimades que tenen. Madrid ha vist centenars d'infants estripats pels bombardeigs de la població. Les fotografies i, encara, la notícia justa, no necessiten comentari. Actitud de degeneració profunda, que contrasta amb la preocupació de la República pels infants, d'ençà que començà la guerra, aixoplugant-los en escoles i llocs de repòs...

(Gravat i text editat pel Ministeri de Propaganda de la República, amb destinació a l'estranger).

Sembla que els feixistes han desistit, per ara, d'un atac a fons sobre Madrid

Madrid, 12.—«Política» en la seva impressió de matinada, diu així:

«Cal entrar en alguns palaus, en algunes possessions que han estat de grans d'Espanya, per tal de donar-se compte de l'abundor en què vivien, mentre el poble solament tenia per a menjar un tros de pa. I encara no estaven conformes! ¿Què volien? Aquestes paraules les hem sentides a les mateixes trinxeres entre l'eixordador brogit dels fusells i les metralladores. Les deia un militar. Un home que començant de soldat deixà el millor de la seva vida al servei d'una Espanya que no va saber agraïr-li el seu esforç de molts anys.

Treiem a conte aquesta frase, per a donar una idea de l'esperit que regna a les nostres posicions. Els minyons defensen a Madrid amb el mateix entusiasme i la mateixa fermesa que el primer dia. Saben que el més difícil de la contesa encara no s'ha barallat i esperen la batalla decisiva, segurs que en ella han d'aconseguir la victòria que inicil·la la decadència del feixisme. Estan impacients perquè arribi aquest moment i els desespera dies com el d'ahir en què la calma, gairebé absoluta, sols es veié torbada per trets solts per a contenir alguna sortida enemiga, sense més objecte que recollir els seus morts i que solament va servir per a augmentar el nombre de les seves baixes i par a deixar al nostre poder alguns presoners.

Existeix la impressió que els feixistes han desistit per ara d'un atac a fons damunt de Madrid. Potser esperen l'arribada de reforços per a intentar-ho: però encara que per a quan arribi aquest moment, estem decidits a tallar am benergia tots els seus intents, bo serà que aquesta dies extremem la vigilància per si els facciosos en una operació de sorpresa interessin apropar-se a algun carrer de Madrid.

ABANDONA EL SEU PAIS

L'ex-rei d'Anglaterra s'ha embarcat aquesta tarda al port de Portsmouth

Londres, 12. — Avui, a tres quarts d'una de la matinada, l'automòbil de l'ex-rei Eduard ha arribat al port de Portsmouth. Era impossible veure les persones que viatjaven en l'automòbil degut que portaven les cortines tirades. No obstant, hom creu que en aquest cotxe anaven l'ex-rei i alguns dels seus amics íntims.

Al cotxe de l'ex-rei seguia un altre, el qual anava a alguns metres de distància i que portava l'escorta policiaca. Finalment anava una camioneta carregada amb l'equipatge.

No ha estat possible obtenir cap dada sobre l'arribada del rei per part de les autoritats. Prop de la una s'han vist clarament els preparatius que feia un vaixell per a fer-se a la mar. L'ex-rei s'ha embarcat a bord del «Wolfhound» o del «Fury». Es creu saber, a més, que l'ex-rei, abans d'embarcar-se s'ha entrevistat amb l'almirall sir William Fisher.

Posteriorment hem pogut esbrinar que el viatge de l'ex-rei de Windsor a Portsmouth ha estat ràpidissim a fi de poder eludir els curiosos que esperaven a l'entrada del moll. Ha entrat per una porta allunyada de la que es reserva a les personalitats oficials.

ES POSSIBLE QUE L'EX-REI EDUARD VAGI A L'ARGENTINA

Buenos Aires, 12.—Els rumors que

(Passa a la pàgina 3.)

El conseller d'Economia projecta la creació d'una zona internacional al port de Barcelona

Aquest migdia, el conseller d'Economia, Joan P. Pàbregues, ha rebut els periodistes, als quals ha fet les següents manifestacions:

—Aquest matí he reunit tot el Cos Consular acreditat a Barcelona i els he plantejat un assumpte de gran importància per a l'ordenació eco-

(Passa a la pàgina 3.)

© Archivos Estatales, cultura.gob.es
ARCHIVOS ESTATALES

ULTIMA HORA
INFORMACIÓ · CRÍTICA · REPORTATGE

Ciutadà, vols contribuir a la lluita contra el feixisme? Pots fer-ho allistant-te al treball voluntari que ha organitzat la Conselleria de Treball, on podràs prestar el teu ajut per a l'obra de defensa de Catalunya.

Oficina d'allistament: Via Laietana, 16, pral., lletra L.

Eduard VIII s'acomiada del poble britànic

"M'era impossible, sense la dona que estimo, suportar el pes de les responsabilitats..."

"Passarà algun temps abans no retornaré al meu país natal"

Londres, 11.—Des del castell de Windsor l'ex-rei Eduard ha pronunciat unes paraules davant el micròfon, per acomiadar-se, com a rei, de la població britànica.

«Finalment puc pronunciar unes paraules que volia dir-vos de dies enrs, però que per les traves constitucionals no he pogut expressar fins ara. Fa algunes hores he acomplert amb el meu darrer deure, com a rei i com a emperador. I ara que el meu germà, el duc de York, m'ha succeït, les meves primeres paraules han de reflectir la meva profunda obediència vers la seva sobirania. Faig molt sincerament aquesta declaració. Tots coneixeu els motius que m'han impelit a renunciar al tron, però vull que sapigueu que en renunciar els meus drets mai no he oblidat el meu país i l'Imperi, que com a príncep de Gales i com a rei he servit sempre fidelment.

«Però heu de creure'm en dir-vos que m'era impossible, sense l'ajut de la dona que estimo, suportar el pes de les responsabilitats i acomplir els meus deures de rei.

Heu de [illegible] la decisió que he pres ha estat meva, exclusivament meva, car l'afer podia ésser únicament resolt per mi mateix. Una persona molt interessada ha intentat convèncer-me que havia de seguir un camí distint. He pres aquesta decisió, que és la més seriosa de la meva vida, pensant únicament que serà millor per a tots.

Aquesta decisió m'ha estat menys dolorosa en saber certament que el meu germà podrà ocupar amb grans probabilitats d'èxit el lloc que jo he ocupat fins ara, sense perjudici de cap mena per a la vida i progrés de l'Imperi. I ell té la inigualable benedicció que tants de vosaltres que m'escolteu teniu, i que jo no ha pogut tenir mai: una llar feliç, amb una muller i uns fillets.

Durant aquests darrers dies de dura prova he estat reconfortat per la meva augusta mare, per la meva família i pels ministres de la Corona, i particularment pel senyor Baldwin, el qual m'ha tractat sempre amb gran consideració. No han existit divergències constitucionals entre jo i els ministres ni entre jo i el Parlament. Educat en la tradició constitucional, no podia admetre que es plantegés una qüestió d'ordre constitucional. Mentre vaig ésser príncep de Gales i més tard quan vaig ocupar el tron, he estat tractat amb gran afectuositat per tota mena de persones, a Londres i a tots els racons de l'Imperi. Això m'emociona en aquest moment en què abandono per complet els afers públics i deixo el meu pesat càrrec.

Passarà algun temps abans no retorni al meu país natal, però seguiré sempre amb atenció els destins de la raça i de l'Imperi britànics. El meu interès serà profund i si en qualsevol moment, en l'endevenidor, puc ésser útil en la meva posició privada, no defraudaré el meu país.

Us comunico que teniu un nou rei, al qual desitjo amb tot el meu cor, a ell i al seu poble, la felicitat i la prosperitat.

Que Déu us beneeixi tots i que Déu protegeixi el rei.»

Qui és Jordi VI, nou rei d'Anglaterra

Albert Frederic Artur Jordi, duc de York, comte d'Inverness, baró de Killarney, segon fill del rei Jordi V, fou com el seu pare, segon fill del rei Eduard, i el germà del seu avi, el duc d'Edimburg, segon fill de la reina Victòria, destinat a la Marina.

El mes de gener del 1913, quan el nou rei d'Anglaterra tenia 18 anys, va sortir en el seu creuer habitual a bord del «Cornerlanus». Fins al mes de juliol va treballar i es va divertir a les Indies Orientals, al Canadà i a Newfoundland.

El mes d'agost fou un gran tinent de navili del «Collinswood» i servia en aquest vaixell quan va esclatar la guerra.

Caigut malalt a l'any 1914, i després d'haver participat a la batalla de Jutlandia i haver sofert mes d'un operació amb diverses recaigudes, va haver d'abandonar la idea d'esser marí.

Mentrestant, el mes de novembre del 1917 fou enviat a Cranwell, a l'aviació reial.

Des d'aleshores es dedicà seriosament a la seva nova destinació i esdevingué cap d'esquadreta el 1919 i comandant aviador el 1920.

Acabada la guerra, es dedicà als procèssies de la pau. El mes d'octubre del 1919 trasnuada la seva residencia a Camuridge, entre el seu germà el príncep Enric. A Cambridge, el príncep es dedicà principalment a la història d'economia i civisme. La seva activitat no es relenteix un gol moment. Té gran interès a conèixer el poble; i els periòdics ens el mostren a través de tot el retaime unic caixant a una mina, conduint una locomotriu, inaugurant un laboratori o una infermeria, conversant amb els estudiants o en els clubs obrers.

Es l'any 1921, quan el duc de York (títol que havia obtingut en la llista d'honors de l'aniversari del rei el 1920) es preocupà en gran manera del manteniment de la unitat nacional, a la qual ha dedicat sempre tots els seus esforços.

Quan el seu matrimoni amb Lady Elizabeth Angela Margarida Bowes Lyon, la filla petita del comte i la comtessa de Strathmore i Kinchorne, casament que s'efectuà el dia 26 d'abril del 1923; el primer pensament del príncep fou invitar els seu «amics obrers».

Fou al mes d'abril del 1926 que vingué al món el primer infant del duc i la duquessa de York, la princesa Elizabeth Alexandre Mary.

El mes de gener del 1927, el duc i la duquessa de York surten d'Anglaterra per a visitar la nova capital australiana, Canberra, on el duc inaugurà el 9 de maig del mateix any els nous edificis del Parlament australià.

El mes d'agost del 1930, naixement de la segona princesa, Margareth Rose.

El 3 de juny del 1932, el duc és elevat pel seu pare al grau de contraalmirall, major general i vicemariscal de l'aire, i coronel el mes de desembre del mateix any de la guàrdia escocesa.

Alguns dies abans de la mort de Jordi V, al mes de gener del 1936, el duc de York forma part novament del Consell d'Estat i és a l'advenient del rei Eduard VIII que esdevé hereu del tron.

De tots els membres de la família reial, el duo de York és el més esportiu. Posseeix el seu títol de pilot de la «Royal Air Force», és un excellent tirador, juga meravellosament al tenis i practica correctament el «golf». Gran amic de França, el duo de York ha fet freqüents viatges a París.

Aneu a ballar a
OSHIMA
TERRASSA DE CASA LLIBRE
Dimarts, dijous, dissabte i diumenge balls familiars
Crazy Boys Orchestra
Dimarts dijous i dissabte, tarda i nit, consumació, 2 pessetes.
Diumenge tarda, consumació, 2'50 pessetes.

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Demà, diumenge, dia 13, a les cinc de la tarda

CONCERT a homenatge dels pobles de la U.R.S.S. i Mèxic i a profit dels infants refugiats i Milicies, a càrrec de

JULI PONS el pianista d'art revolucionari. Organitzat per la Secció de Festivals Benefics del Comissariat de Propaganda.

PROGRAMA

I.—Beethoven, Sonata (aurora), allegro, adagio, rondó.

II.—Chopin, estudi en do menor, estudi en sol bemol, estudi en la bemol, Berceuse, vals en re bemol, gran polonesa brillant.

Schumann, La tarda, Elevació, Arabesc.

III.—Música russa i ibèrica.—Rachmaninov, preludi, Illinski, Berceuse, Pons, Cançó russa, «Bolea», «Malaguenya», dos valses (autògraf) catalans. Albéniz, «El puerto», Granados, «El pelele» (Goyescas).

AL GRAN PRICE

Un acte d'adhesió a la U. R. S. S.

Anit passada tingué lloc al Gran Price el miting organitzat per la Unió d'Amics de la U.R.S.S., en el transcurs del qual parlaren diversos delegats vinguts d'aquella República.

Presidí l'acte el company Perramon, president del Comité Local de la Unió d'Amics de la U.R.S.S., el qual, amb breus paraules, exposà els motius d'aquest acte. Tot seguit parlà Josep Daras, de Castelló; Molina, per la U.G.T.; Carreño, per la C.N.T.; Encarnació Serra, portanyent a la columna Buitilo, de Madrid, i Antoni Hierro.

Per la nostra llibertat! Per la causa del proletariat!

"Evitem que el més ben preparat per a manar hagi d'obeir; que el de caràcter més fluix tingui la responsabilitat del comandament; que el de constitució física deficient realitzi treballs pesats; que el fort no sigui a la primera línia de combat" — crida el Comitè Militar del P.S.U.C. i de la U.G.T.

Davant l'esforç gegantí que encara hem de realitzar per a vèncer totalment el feixisme, es fa necessari que al coratge que posem en el nostre treball unim la intel·ligència. Una voluntat entusiasta posada al servei de la causa, i guiada exclusivament per l'instint, pot ésser molt estimable, però ho serà més — i no estimable, sinó utilíssima — si va també guiada per l'enteniment.

Per al bon aprofitament de tots els elements de què disposem, per a la major eficàcia dels nostres mitjans de lluita i de defensa, es fa una intel·ligent distribució del treball a realitzar. Diu el Comitè Militar del P.S.U. de C. i de la U.G.T. que per damunt de l'interès particular hi ha l'interès del nostre espléndid objectiu comú.

Considera el Comitè Militar del P.S.U.C. i de la U.G.T. que s'ha d'escudir amb atenció extrema que cada un dels nostres homes compleixi la missió que li sigui més peculiar i serveixi la guerra des de la seva esfera d'acció, a través dels seus coneixements, posant a la tasca tota la seva capacitat de treball. Ha d'evitar-se: que el més preparat per a manar hagi d'obeir, que el de caràcter més fluix tingui la responsabilitat del comandament; que el de constitució física deficient realitzi treballs pesats; que el fort no estigui a la primera línia de combat...

Cadascú, des de la seva esfera d'acció, posant la seva voluntat al servei de la guerra contra el feixisme!

Per la nostra llibertat!

L'INFERN DONOSTIARRA

Bilbao, 10 (del nostre enviat).

A San Sebastián no s'ha arribat, encara, a la unificació de la justícia. Quatre tribunals es repartelxen —es disputen, millor dit— les víctimes que agafen. El governador civil té el seu tribunal, els militars han constituït el seu, els requetès organitzaren també la seva «taca», i els falangistes gaudeixen d'un altre per a llurs serveis.

Naturalment que els «escorxadors» clandestins que hi ha instal·lats són per a ús dels qui no son partidaris de perdre el temps en petites formalitats processals. Tot això per a una provincia en la qual el Front Popular fou derrotat a les darreres eleccions legislatives, i d'on, abans d'entrar les anomenades tropes nacionals, sortiren uns setanta mil habitants, que s'han repatriat a Biscaia. A Guipúscoa, per tant, no quedaren sinó la gent qualificadament dretistes, però això no ha estat obstacle perqué, des del primer moment, comencessin els assassinats. Els facciosos portaven de San Sebastián massa pressa acumulada. El seu furor fou molt més gran quan veieren que a Guipúscoa totes les forces d'esquerra havien marxat a Biscaia. Però ells, com si es trobessin en un ambient densament enemic, afusellaren la gent de dreta amb la mateixa sang freda que si es tractés dels més furibunds marxistes. Entrar a una ciutat i no matar centenars de veins, com a primera providència a pretext que hi havia enemics, era quelcom que els feixistes no podien fer. I no ho acceptaren, naturalment. No importava res la tendència política de la víctima. El fet de residir a San Sebastián ja era suficient delicte per a metrallar-la, i a aquesta tasca es llançaren els invasors. Els invasors —no ho oblideu— són catòlics. Del seu catolicisme han fet arrel principal d'aquesta guerra. Donos bé, el primer que van fer en arribar a San Sebastian fou afusellar nou capellans, als quals acusaven d'ésser simpatitzants amb el nacionalisme basc. Això era, no obstant, solament la iniciació de les seves execucions contra els sacerdots. Després seguiren empresonant-los i assassinant-los amb molta devoció. Han mort, en efecte forces capellans nacionalistes. Han mort, també, els qui mai no n'havien estat. Als nacionalistes de Biscaia cada cada un d'aquests afusellaments els produia un calfred. Els nacionalistes bascos porten acuradament el compte dels sacerdots executats a Guipuscoa, a Pamplona i Alava, els quals passen ja del centenar. Guipúscoa, Navarra i Alava, tres llocs on el Front Popular conegué la derrota a les eleccions de febrer. A Navarra ni tan sols obtingué les minories. A Guipúscoa, com ja hem dit, no quedava ningú d'esquerra quan hi penetraren els feixistes. Al País Basc, però, les xifres d'afusellaments són monstruoses i assoleixen proporcions esborronadores.

Per cert que ofegats ja els feixistes de San Sebastián en la sang vessada amb llurs quatre «txoques» en funcions, ara són al repertori de l'oli de ricí i de tallar el cabell a les dones, sense perjudici que, per a no perdre el costum, cada dia hi hagi diversos afusellaments. Però ara, els requetès actuen de barbers. I a una bona mossa, a la qual posar l'única acusació que podien fer-li era la de defensar amb altivesa el seu pudor femení, la duguéren a tallar-li el cabell. Quan li hagueren deixat el cap com una bola, la nota, seriosament, els digué:

—M'afavoreix tant aquest pentinat «requetè», que us estic molt agraïda. No admeteu propina?

—Prova-ho, si vols —li digueren els requetès de perruqueria.

I la noia els donà una propina. En vista d'això, els requetès li afaitaren les cames.

AHIR, PISCATOR FOU APLAUDIT...

Erwin Piscator, hoste d'honor de Catalunya, anit rebé l'homenatge directe i efusiu del nostre públic. El Sindicat d'Espectacles Públics, el Comitè Econòmic del Teatre i la Comissaria d'Espectacles de la Generalitat organitzaren un festival al Tívoli, amb l'intent de presentar a l'eminent postor en escena unes quantes mostres de l'art del país.

El teatre era del tot plé. Hi assistiren el cònsol general de la U.R.S.S. —aplaudidissim diverses vegades durant la nit—, el cònsol de Mèxic, representants de la Generalitat i de l'Ajuntament, el general Aranguren, d'aquesta Divisió orgànica, i altres personalitats.

El programa fou variadíssim. Des d'una rondalla aragonesa al monòleg «Mestre Oleguer», declamat per Enric Borràs; des d'unes poesies de Machado, dites per Eugènia Zuffoli, al concertant de «Los Bohemios», cantat per Marc Redondo... Per a tots els gustos.

Com hem dit, Piscator, que ocupava un dels proscenis, fou homenatjat amb grans ovacions.

"EPITALAMI"

El proper dilluns, dia 14, s'estrenarà al Teatre Tívoli l'òpera en un acte, «Epitalami», llibre d'Ambrosi Carrion, música del veterà mestre català Eusebi Bosch Humet.

Aquesta obra pertany a una trilogia dels mateixos autors, titulada «La sorta», i, segons tenim notícies, ha de constituir un nou i definitiu èxit per a Bosch Humet, ja que les situacions d'«Epitalami» han estat esplèndidament aprofitades i adquireixen el màxim valor en ésser interpretades per la vena melòdica i els procediments orquestrals de l'aplaudit músic.

Cartellera del teatre

(A tots els teatres començarà la funció a tres quarts de deu de la nit.)

APOLLO.—Companyia de drames socials. — Direcció: Salvador Sierra. Primera actriu: Enriqueta Torres. Nit, reestrena: «EL PROCESO FERRER».

BARCELONA.—Companyia de comèdia Paris-Ortiz-Fuentes. — Nit: «AY MAMA INES, O LA CASA DE LA FELICIDAD».

COMIC.—Companyia de revistes Rosita Rodrigo i Fina Conesa. — Director: Joaquim Valle.—Nit: «LAS NOVIAS».

ESPANYOL. — Companyia de vodevil. Direcció: Josep Santpere. Primera actriu: Pepeta Forners. Nit: Reestrena de «LES MITGES VIRTUTS».

NOVETATS. — Companyia lírica Marcos Redondo i Antonio Palacios.— Nit: «LA TABERNERA DEL PUERTO».

NOU.—Companyia lírica catalana. Director: A. Nolla. Primera figura: Emili Vendrell. Nit: «BORIS D'EUKALIA».

OLIMPIA. — Teatre de masses. Nit: «DANTON», de Romain Rolland, traduïda per Gorkin. 300 persones en escena. Butaques, 1'50 ptes.

POLIORAMA.—Companyia de drama català. Primer actor: Enric Borràs. Primera actriu: Assumpció Casals. Nit: Estrena de «CELIA, LA NOIA DEL CARRER D'ARIBAU».

PRINCIPAL PALACE. Companyia d'operetes dirigida per Miquel Tejada. Nit: «TODA TU, PARA MI».

ROMEA.—Companyia de comèdies catalanes Maria Vila i Pius Davi.— Nit: «LA PRESO DE LES DONES».

VICTORIA.—Companyia lírica castellana. Nit: «LA VERBENA DE LA PALOMA» i «LOS FAROLES».

Cartellera de varietats

TIVOLI.—Canvi de programa. Varietats selectes i Orquestra «Demon's Jazz».

SALO INTERNACIONAL (Casa Llibre). De cinc a una de la matinada: Cada dia grans programes de varietats alternades amb ballables, per Orquestra Napoleon's Band i Orquestra Casa Llibre.

CIRC BARCELONES. Companyia de varietats. Nit, Orquestra «Els Fatxendes» i grans atraccions.

GRN PRICE.—Aquesta nit i demà diumenge, tarda i nit, i dilluns, tarda, grans balls amenitzats per l'Orquestrina «Price Band».

AVISOS. — A tots els teatres tots els serveis estan controlats per la CNT. Resta suprimida la revenda, la comptaduria, la claca i la propina. — Tots els teatres funcionen en règim socialitzat i per aquest motiu no hi ha entrades de favor.

FRONTÓ NOVETATS
Aquesta nit, a un quart d'onze:
A PALA:
ZARRAGA-VILLARO
contra
IZAQUIRRE I-ARAMENDIA
Demà tarda, a dos quarts de 5:
A PUNTA:
CANTABRIA-BERRONDO
contra
BILBAO-BLENNER
Detalls per cartells.

FRONTÓ IXIKI-ALAI
Aquesta nit, a les deu:
LUMI-AURELI
contra
ANTONIA-TONI
Demà, tarda, a les quatre:
SAGRARIO-AURORA
contra
LUMI-TONI
Detalls per cartells.

Cartellera oficial d'estrenes i reestrenes

SETMANA DEL 7 AL 13 DE DESEMBRE

ARENES
Escándalo estudiantil.
Cazadores de estrellas.
Canción del vaquero.
Dibuixos.

AMERICA i FOC NOU
Somos civilizados, per Anita Louise i William Farnum.
Los diablos del aire.
Una mujer de su casa.
Còmica.

ATLANTIC i SAVOY
Las emociones del aire
Por campos y bosques.
La reina del Danubio
Imperios sumergidos.
Sessió històrica de les Corts a València, documental.
Batalla de Farlete.

ASTORIA i MARYLAND
Rebelión a bordo, per Francobot Tone i Clark Gable.
Esportiva.

ARNAU, FLORIDA i BROADWAY
El pasado de Mary Holmes.
La marca de Gain.
Juventudes rivales.

ACTUALITATS
Por todo lo alto.
Los enanos zapateros.
Toledo.
Loco de atar.
Boy-Scout i el Periquin.
Edificios de la China Imperial.
La marcha del tiempo.
Sessió historica de les Corts a València.

BOHEME i TALIA
La mascota, per Lucien Baroux.
Bravos seductores.
Aguilas heroicas.

BOSC i PRINCIPAL
La mascota, per Lucien Baroux.
Los amores de Susana
Tres amores.

BARCELONA
La chienne, per Michel Simon.
Rumba.
El sondelero de Broadway.

CAPITOL
La ciudad siniestra, per James Cagney.
El gran hombrecito.
Còmica.

COLISEUM
El capitán Blood, per Errol Flyn.
Dibuixos color.
ATRACCIONS.

CINEMA ALIANÇA
Shanghai.
A las ocho en punto.
Casta de aguilas.

CATALUNYA
El àngel de las tinieblas, per Frederic March.
Sangre de fuego.
Miedo al escenario.
Comica.

COMTAL
Cuando una mujer quiere de veras.
Contrastes.
Brindemos por el amor

CINEMAR
Búscame una novia, per R. Marshall i J. Arthur.
La flecha del terror.
Dibuixos.

ESPLENDID
La ciudad sin ley, per Mariam Hopkins.
Melodias del corazón.
Siempre en mi corazón.

EXCELSIOR
El infierno negro, per Paul Muni.
El despertar del payaso.
Còmica.

ESPLAI i MAJESTIC
Tiempos modernos, per Charlie Chaplin.
Una mujer fué la causa.
La vida es sabrosa.
Musical.

EDEN
Juanita.
Alias Tú.
Yo no quiero irme a la cama.

FREGOLI i TRIANON
Valses de Viena, per Jessie Mathews.
Vidas en peligro.
Brindemos por el amor.
Dibuixos.

FANTASIO
Catalina, per Francisca Gaal.
Comica.
Dibuixos.

FEMINA
El futuro es nuestro, per Lionel Barrymore i Elisabeth Allan.
Dibuixos i Comica.

FOMENT MARTINENC
Shanghai.
La huella del pasado.
Nevada.
Comica.

GOYA
Su vida privada, per Kay Francis.
Vidas en peligro.
La llave de cristal.

IRIS PARK
Lupenini, el terror de Chicago.
Suena el clarín.
Farsas de la vida.

KURSAAL i AVINGUDA
El infierno negro, per Paul Muni.
El despertar del payaso.
Còmica

MIRIA
Lupenini, el terror de Chicago.
Todo un hombre.
Juventud para tí es el mundo.

METROPOL
Sombrero de copa, per Ginger Rogers i Fred Astaire.
El amado de las diosas.
Las siete llaves.
Comèdia musical.

MISTRAL
Vidas en peligro.
El guapo.
Fàcil de amar.
Vanidad.

NOVA-YORK
Campeon ciclista, per Joe Brown.
La novia secreta.
La viuda negra.

ODEON (S. A.)
Shanghai.
Impetus de juventud
Hecho y derecho.
Còmica.

PUBLI CINEMA
Ritmo femenino.
Fakires de Oriente.
Canibales.
Entre palmas y pagodas.
Sessió historica de les Corts a València.

PATHE PALACE
Infierno negro, per Paul Muni.
El despertar del payaso.
Còmica.

PARIS i VOLGA
Es el amor.
El príncipe de medianoche
La llave de cristal.

SMART
El infierno negro, per Paul Muni.
El despertar del payaso.
Còmica.

SELECT
Contrastes, per Janet Gaynor.
El tunante.
Dibuixos.

TRIOMF i MARINA
Una Carmen rubia.
La brigada secreta.
Mascara de carne.

TRIANFONIA
Suena el clarín.
Lo quiso el destino.
Deber y disciplina.

UNIVERSITARIA
Nocturno.
Agricultura.
Còmica.
ATRACCIONS.

WALKIRIA
Cuando una mujer quiere, per V. Jory i Fay Wray.
La familia Dressel.
La chica del coro.
Còmica.

XILE CINEMA
La última cita, per J. Crespo i L. Alcaníz.
La divina gloria.
Marinero en tierra.

"Los prusianos llamarán "cambio de táctica" a la fuga de los fascistas"

(De «C. N. T.»)

Augmenta cada dia la desmoralització entre les forces rebels

Madrid, 11. — Al sector de la Casa Quemada s'han passat als nostres rengles deu moros, amb diverses metralladores. Han confirmat que augmenta la desmoralització entre les tropes.

Ja han pres estat oficial el telègraf d'ones i els altaveus de trinxera a trinxera. Al front de la Ciutat Universitària els moros que serveixen als nostres rengles han parlat novament en àrab als moros enemics que es baten a l'edifici de l'Hospital Clínic.

Junt amb els moros que actuaven de locutors s'hi situà un intèrpret del Ministeri de la Guerra i els caps i oficials de les milícies i de l'exèrcit.

L'«speaker» digué als seus germans de raça i costums que no seguissin combatent per una causa que solament els donaria per premi la mort i l'esclavitud i que es passessin al nostre costat.

L'emissió durà un quart d'hora, i durant aquest temps, com havia ja ocorregut en ocasions anteriors, no s'oí cap tret. Després es trameteren telegrames per mitjà del servei d'ones, redactats en espanyol, francès i alemany, perquè fossin compresos pels que parlen aquests idiomes.

Aquests serveis donaren per resultat que es passessin tres soldats indígenes i es té la impressió que molts més ho haurien fet si se'ls hagués presentat ocasió propícia per a realitzar el trànsit sense major perill, però que ho faran tan aviat com aquesta ocasió se'ls presenti.

SIS-CENTS MOROS INTENTEN PASSAR EL MANZANARES I DEIXEN QUARANTA-TRES MORTS I COPIOS BOTI DE GUERRA

Madrid, 11. — A primera hora d'aquest matí, als sectors de la Casa de Campo, propers a la Ciutat Universitària, s'ha intentat passar pel llit del riu Manzanares. El destacament que ha tractat de realitzar aquest intent estava constituït per uns sis-cents moros, els quals han estat durament rebutjats per les nostres forces, que els han fet recular a l'interior de la Casa de Campo, després de deixar al lloc de la lluita quarantatres morts.

Amagats als plecs del terreny quedaren tres soldats de la policia indígena.

Aquests, en acabar el combat, i amb les mans enlaire, s'han presentat a les nostres forces. Com que un dels soldats parlava clarament en espanyol, donà compte de tots els detalls respecte dels quals fou interrogat. En preguntar-li perquè no havia portat les armes digué que ell i els seus companys les havien deixades a l'objecte de patentitzar llurs intencions pacífiques, però un d'ells s'oferí a tornar a cercar l'armament al lloc on l'havia deixat amagat, junt amb altres elements de combat.

Un company s'oferí a anar amb ell, i, saltant els nostres parapets, sortiren els dos valents per a tornar, quan ja la intranquil·litat anava fent presa en nosaltres, amb una màquina llançabombes, una bona quantitat d'aquestes, quatre fusells, correfjam i municions.

Animats pel resultat excellent de la sortida, s'oferiren altres companys a acompanyar el que sortí anteriorment, tota vegada que aquest afirmava que encara havien quedat altres estris de guerra per retirar. Retornaren al cap d'una hora amb copiós boti, la que a més a més d'armes i municions portaven uns centenars de pessetes en plata i paper, que foren lliurades per als hospitals de sang.

Per a restringir la disbauxa en la circulació de vehicles

El Consell del Transport recomana insistentment a les organitzacions sindicals i polítiques i als organismes oficials de la nostra terra, que no avalin altra petició de carneta de conducció que aquells que justifiquin la prestació d'un servei útil a la causa antifeixista.

L'aval fàcil, gratuit i lleuger de les esmentades peticions per part dels organismes representatius equivaldria a deixar sense efecte les mesures establertes pel Consell del Transport, a l'efecte de restringir fins al límit mínim possible la disbauxa existent en la circulació de vehicles que no realitzen cap funció política.

Remarquem una vegada més que, fora de l'aval dels partits polítics, de les organitzacions sindicals i dels organismes governamentals, ne se'n reconeixerà cap d'altre la que el Consell del Transport entén que les activitats individuals i particulars han de supeditar-se a les activitats collectives.

Fins el dia 25 del mes corrent es podran recollir les peticions de carnet de conducció. A partir d'aquesta data no se'n lliurarà cap més. Es prega, per tant, a totes les organitzacions que s'apressin a recollir les que els correspongui.

Demà tindrà lloc una gran assemblea sanitària

Per a demà, diumenge, la Conselleria de Sanitat i Assistència Social de la Generalitat de Catalunya ha organitzat, al Casal del Metge, una magna assemblea d'orientació sobre Sanitat i Assistència Social de tots els Ajuntaments de Catalunya.

L'acte, que serà públic, es desenvoluparà sota el programa següent:

A les onze del matí parlaran:

Martínez Cuenca, conseller de l'Ajuntament de Barcelona, i el doctor Félix Martí Ibáñez, director general de Sanitat.

A les cinc de la tarda. Parlaran els doctors: Tomàs Tussó, Joaquim Trias i Pujol i Félix Martí Ibáñes.

Clourà les dues sessions un parlament de l'Honorable conseller de Sanitat i Assistència Social de la Generalitat de Catalunya, Antoni García Birlan.

LA CREU ROJA
ESPERA EL TEU
DONATIU
LLIURAL
A
LLURIA, 95. ó
FIVALLER, 2 ENTL.

ESPORTS

La penúltima jornada del Campionat

Tot sembla indicar que demà l'Espanyol restarà proclamat campió de Catalunya

PARTITS PER A DEMÀ

PRIMERA CATEGORIA «A»

Espanyol-Barcelona.
Girona-Barcelona.
Sabadell-Granollers.

PRIMERA CATEGORIA «B»

Santa-Europa.
Martinenc-Vic.
Sant Andreu-Horta.
Júpiter-Terrassa.

SEGONA PREFERENT

GRUP «A»

Iluro-Manresa.
Calella-Arenys.
Mollet-Sant Cugat.

GRUP «B»

Amposta-Mora.
Tàrrega-Gràcia.
C. E. Tarragona-Reus.

SEGONA ORDINARIA

GRUP «B»

Santboià-Santjoanenc.
Santfeliuenc-Cornellà.
Hospitalet-Prat.

GRUP «C»

Poble Sec-Ateneu S. V.

GRUP «D»

Tarraco-Dertusa.
A. E. Lleida-Borges.

Proper festival ciclista a Tarragona

Encara que tard sembla que aviat veurem a la ciutat de Tarragona un gran festival ciclista i, naturalment, de caràcter benèfic.

Té cura de tirar endavant aquest projecte, la flamant V. C. William Tarin, que, repetint la tradició tarragonina de bons organitzadors, es disposa que aquest festival tingui per escenari la magnífica Rambla d'aquella ciutat.

Sebastià Masdéu, cervell d'aquesta futura manifestació, ens assabenta que aquest festival serà presentat amb tota mena de luxe, i tant els premis com els corredors que hi prendran part, serà la nota destacada.

Per altra part, hom assegura que l'ex-campió de Catalunya, Vicenç Cebrian Ferrer, ha començat ja un seriós entrenament a l'objecte de poder prendre-hi part.

Un avís del Comissariat d'Educació Física i d'Esports

El Comissariat d'Educació Física i Esports de la Generalitat de Catalunya (Avinguda del 14 d'Abril, 444, entresol) ens prega que divulguem, per a coneixement de qui pugui estar-hi interessat, que per a comunicar telefònicament a la dita Comissaria, caldrà fer-ho des d'ara al número 70715.

KENNEL DE SARRIA
Demà, diumenge, a dos quarts d'11 del matí. Tarda, a les 4, i cada dia,
GRANS CURSES DE LLEBRERS

CANODROM - PARK
SOL DE BAIX — CONTROL OBRER
Demà, a les deu del matí i a les quatre de la tarda
Grans curses de llebrers
Tramvies: Línies 7 i 15 :: Autobusos: Lletra E

© Archivos Estatales, cultura.gob.es
ARCHIVOS ESTATALES

LA QUEIXA DEL GOVERN LEGAL ESPANYOL ES FONAMENTADA I JUSTA

El Consell de la S. de N. aprova la política de no intervenció i el projecte franco-britànic

Ginebra, 12. — El Consell de la Societat de Nacions ha celebrat aquest matí una sessió privada consagrada a la redacció de la resolució final relativa als assumptes d'Espanya. El Consell haurà de pronunciar-se sobre la dita resolució aquesta tarda.

La resolució constata la queixa presentada pel Govern legal espanyol, que creu justa i fonamentada, i afirma la necessitat per part de tots els Estats d'abstenir-se en interès de la pau de tota ingerència en els assumptes interiors dels altres països.

Aprova finalment la política de no intervenció, el projecte de control i la temptativa de mediació franco-britànica.

Acaba pronunciant-se a favor de totes les mesures destinades a humanitzar la cruenta guerra civil que es lliura a tot el territori espanyol.

L'ordre públic a la reraguarda

El Govern de la República acorda la creació d'un Consell Superior de Seguretat Interior

CALDRA DECLARAR LA POSSESSIO D'APARELLS FOTOGRAFICS

València, 12. — La «Gaceta» publica, entre altres, les disposicions següents:

PRESIDÈNCIA.—Decret al preàmbul del qual es diu que la complexitat dels problemes que les actuals circumstàncies plantegen en relació amb l'ordre públic a la reraguarda, aconsellen la creació d'un organisme que presti la màxima atenció a aquests problemes, prepari les solucions pertinents i adopti les mesures que assegurin la seva major eficàcia.

Consta del decret d'un sol article i en ells es disposa la creació del Consell Superior de Seguretat Interior, integrat pel ministre de la Governació que el presidirà i pels ministres de Justícia, Instrucció Pública i Propaganda.

Aquest Consell coordinarà tots els serveis que amb l'ordre públic es relacionen, acordarà les mesures necessàries per al seu manteniment i proposarà al Consell de ministres els plans de conjunt que les circumstàncies reclamin.

JUSTÍCIA.—Nomenant Eduard Ortega Gasset fiscal general de la República.

GUERRA.—Fent extensius els beneficis del decret del 2 de novembre darrer sobre amnistia als militars que s'haguessin acollit a la llei d'amnistia del 24 d'abril del 1934, sempre que acreditin que des d'aquella data han romàs lleials al servei de la República.

FINANCES.—Concedint crèdit extraordinari de 35.000.000 de pessetes per a l'adquisició de material de totes menes i d'altres atencions del Cos de Carrabiners.

Concedint un crèdit de 2.000.000 de pessetes per a obres de defensa, a Madrid.

Idem id. de 1.000.000 de pessetes per a Refugis i defenses antiaèries a València i Cartagena.

Idem id. de 1.250.000 pessetes per a iguals atencions a Alacant i Murcia.

GOVERNACIÓ. — Disposant que en un termini de deu dies tot posseïdor d'aparells fotogràfics declararà a la Direcció General de Seguretat i en els Governs civils els aparells que posseeixin, i marca, número i mida de les plaques utilitzades per a l'aparell.

COMUNICACIONS.—Disposant la incautació de tots els béns que pertanyin o hagin pertangut a Josep M. de Ibarra, Tomàs de Ioarra i Josep Falaso de la Vega, així com de qualsevol crèdit propietat d'aquests, els quals es destinaran a continuar la prestació dels serveis marítims encomanats a Ibarra i Companyia.

Disposant la incautació per l'Estat del vaixell «Motomar», de la Companyia Espanyola de Navegació Marítima que quedarà afecte al servei públic nacional.

TRANQUIL·LITAT ALS FRONTS DE MADRID

La batalla es lliura a Ginebra

P. S. U. C.

La jornada d'ahir, dia 11, a les sis de la tarda, el Comité local del Partit Socialista Unificat explicarà a les masses treballadores de Barcelona

El que cal fer per a guanyar la guerra

Per a efectuar aquest treball es desplaçaran a totes les primeres línies, mitjançant camions i altres vehicles de transport, els nostres millors i més experimentats propagandistes de la capital a fi d'exposar públicament i d'una manera nova a Barcelona, el nostre punt de vista sobre la situació actual.

Volem amb aquesta nostra iniciativa posar fins al cor mateix de totes les masses antifeixistes de Barcelona el pensament i les necessitats dels nostres milicians que estan vessant la seva sang per a conquistar un món millor PER A TOTS.

Cada obrer, cada antifeixista ha de gravar-se bé a la memòria que PER A VENCER EL FEIXISME CAL, SOBRETOT TENIR UNA FERRIA DISCIPLINA.

QUE NO ES POT GUANYAR UNA GUERRA SOLAMENT AMB UNA AVANTGUARDA HEROICA I COMBATIVA, SI NO HI HA, A MES, UNA RERAGUARDA QUE TREBALLI AMB ENTUSIASME I ESPERIT DE SACRIFICI.

QUE ES UN COMPROMIS D'HONOR AMB ELS HEROICS COMBATENTS DE MADRID EL TREBALLAR TANT COM CALGUI PERQUE ALS SEUS FILLS I A LES SEVES FAMILIES NO ELS MANQUI RES.

QUE CAL MULTIPLICAR ELS ESFORÇOS PER A AUGMENTAR EN QUALITAT I QUANTITAT LA NOSTRA PRODUCCIÓ DE GUERRA.

QUE NO POT QUEDAR CAP HOME UTIL PER AL FRONT SENSE INCORPORAR-SE.

QUE CAL ANAR A LA RAPIDA CONSTITUCIO DE L'EXERCIT DEL POBLE.

QUE CAL DONAR TOTA L'AUTORITAT A UN GOVERN DE PLENS PODERS I AMB AUTORITAT PERSONAL.

(Notícies rebudes a les sis de la tarda.)

Madrid, 12. — Aquesta matinada, les nostres forces han pogut apreciar el gran nombre de baixes causades als rebels en els nous i desesperats intents d'anit a la part alta de la Moncloa i terrenys de la Ciutat Universitària. Les moltes i diàries baixes que l'enemic sofreix, unit a les deserciones que es repeteixen ja amb alarmant freqüència als fronts madrilenys, constitueix una preocupació seriosa per al comandament llacciós sobre la naturalíssima preocupació que sempre ha tingut amb l'heroica defensa de Madrid, ciutat que pretenia conquistar poc menys que en un passeig militar, segons Franco havia promès als seus aliats.

Aquest matí tan sols s'han registrat focs de fusell i metralladora a les avançadetes per a indicar a l'enemic que estem vigilant en tot moment i que serà impossible una sorpresa.

Alguna que altra granada de metralladora ha caigut als nostres carrers, però aquest nou sistema morirà per avorriment.

Allò més interessant del dia resideix a Ginebra, on ahir es sentiren veus de prestigi i coses de veritable importància per a la pau del món. Els països feixistes, que pretenien sabotejar aquesta reunió, s'hauran vist sorpresos en llegir el discurs del nostre ministre d'Estat i no menor sorpresa haurà estat la seva quan hagin llegit els conceptes d'altres delegats estrangers; i tots sense dramatismes espectaculars, perquè quan el dolor és sincer prescindeix de l'aparositat històrica i es refugia en la seriositat.

Els minaires de Riotinto lluiten heroicament a les serralades de Huelva

Madrid, 12. — «Juventud» publica la següent informació:

«Les serralades de Huelva estan actualment plenes d'homes valents que mai no s'han sotmès als poders facciosos. Són els minaires de Riotinto, Valverde i Nerva, que fan a la muntanya la guerra de guerrilles. Així ho confessà l'altre dia el mateix governador de la provincia de Huelva, l'assassí de Haro.»

Portugal rebutja el projecte de mitjanceria franco-britànic

Lisboa, 12 — Portugal ha cursat una resposta negativa a les proposicions dels governs francès i anglès perquè s'associés a les disposicions previstes per tal d'impedir la lluita sagnant d'Espanya. Com es recordarà, el mètode per a arribar a tal fi consisteix en l'oferiment d'una mitjanceria.

Portugal ha lliurat la nota de la seva negativa a l'ambaixador d'Anglaterra i al ministre de França a Lisboa.

El Parlament irlandès anul·la les funcions del governador general anglès

Dublin, 12. — El Dail aprovà ahir, per 73 vots contra 55, el projecte d'abolició de les funcions del governador general. Disminueix, a més, els poders del rei d'Anglaterra en tots els assumptes interiors de l'Estat Lliure d'Irlanda.

Els obrers han evacuat els establiments metallúrgics de Lille

Lille, 12. — A primeres hores de la nit d'ahir començà l'evacuació dels establiments metallúrgics, sense que es produïssin incidents.

ARTUR MENENDEZ, UN ALIRE REPUBLICA ASSASSINAT

Un evadit de Pamplona, un home republicà d'esquerra, ha confirmat la mort, l'assassinat, d'Artur Menendez, el qual va sortir de la nostra ciutat, cap a Madrid, la nit del 18 de juliol.

A Calatayud va ésser detingut pels militars que s'havien sublevat. El portaren a Saragossa. Hi estigué vuit o deu dies. Després el trasladaren a Pamplona, i l'ingressaren al Castell de San Cristóbal.

Un dia, entre el 2 i el 5 d'agost, uns falangistes i uns requetès van treure Artur Menendez de la cella i tractant-lo amb desconsideració, humiliant-lo, vexant-lo, el van enfrontar amb un piquet que tenia la missió d'executar una pena de mort decretada sense previ Consell de guerra.

7.399.374'60 pessetes

és la quantitat total recaptada fins al dia 10 de desembre corrent a la Conselleria de Defensa a profit de les víctimes de la sublevació feixista. SEGUEIXEN ELS DONATIUS.

GINEBRA S'HA DE DECIDIR: O DEMOCRACIA O FEIXISME

Madrid, 12.—«POLITICA» diu:

«El silencio y la pasividad no pueden ser la tónica de las deliberaciones en Ginebra. Si la Sociedad de Naciones olvida los intereses y la dignificación de los países que no están encuadrados dentro del grupo de las grandes potencias, como lo ha hecho cuando se planteó en su seno el conflicto italo-etíope, se habrá negado a sí misma. Si el organismo ginebrino no actúa eficazmente para evitar los inminentes peligros de una guerra y oponerse a la política imperialista de los países fascistas, ya no tendrá ninguna razón de existir en lo futuro.

En Ginebra ha llegado la hora de decidirse sin componendas, sin vacilaciones ni subterfugios. Aquí los caminos se separan: de la democracia o del fascismo.»

AHORA escriu: «¿Plebiscitos en España después del contundente veredicto de, 16 de febrero? Tenemos un gobierno constitucional y parlamentario cuya ejecutoria puede exhibir ante el mundo todos los refrendos jurídicos y democráticos que acreditan su legitimidad. Con ese gobierno han de tratar todos aquellos países que sinceramente quieran ahorrar a España los estragos de una prolongada guerra civil.

Avenirnos a la celebración de un plebiscito valdría tanto como declarar sin validez las elecciones del 16 de febrero, expresión auténtica de la voluntad de un pueblo altivo que quiere vivir dentro de las más estrictas normas de legalidad y paz.»

Un aclariment de Fernando de los Ríos a una acusació italiana

Washigton, 12. — El Sr. Fernando de los Ríos, embaixador d'Espanya a Washigton, acusat per un periòdic italià per haver tramès un informe a l'alesnores president del Consell senyor Giralt, sobre la compra d'armes a França, ha publicat una nota dient:

«Qualsevol que siguin les acusacions d'aquest periòdic és precís declarar abans de tot que les meves converses tingueren lloc el dia 25 de juliol del 1936 i, per tant, no es pot acusar el govern francès, ja que l'acord de no intervenció és posterior.

He d'afegir que el govern francès —a conseqüència d'aquest acord—, refusà de lliurar armes a Espanya, àdhuc les demanades a l'any 1935.»

NO ES CONFIRMA LA TROBALLA DE MERMOZ

Rio de Janeiro, 11.—A les deu d'aquesta nit (hora de Greenwich). El Ministeri de Marina del Brasil publica el següent radiograma:

«Hem rebut un radiograma de Fernando de Noronha en el qual es diu que l'aparell en què viatjava Mermoz ha estat retrobat a 120 milles del Roquissar de Saint Pierre et Saint Paul. Immediatament ha estat tramesa una expedició de socors.»

* * *

París, 12. — La «Air France» comunica, a les 9'35, que l'oficina de Rio no tenia cap confirmació que s'hagués trobat Mermoz.

¿ZONA INTERNACIONAL AL PORT DE BARCELONA?

(Ve de la primera pàgina.)

nòmica i la regularització de les relacions comercials de Catalunya amb la resta del món.

Els he presentat un projecte de creació d'una zona internacional al port de Barcelona.

En principi he exposat aquest projecte, la que tenia interès a conèixer l'opinió de l'esmentat Cos Consular, puix que aquesta zona internacional estaria sota la protecció i el control del Cos Consular.

Aquesta zona —ha seguit dient el conseller— s'establiria al moll d'Espanya, entre la darsena Nacional i la del Comerç. S'ha tingut en compte la proximitat de les cambres frigorífiques i el ferro-carril. A més es troba allunyada de la zona de guerra, o sigui Montjuic, i per tant apartada dels perills de bombardeig. En aquesta zona es posaran senyals distints i banderes i de nit es distingirà per mitjà de senyals lluminosos disposats a tal finalitat.

Tindrà els avantatges d'un port franc i per finalitat establir grans stoks de matèries primes que permetin assegurar l'aprovisionament de Catalunya.

El Cos Consular ha pres amb gran simpatia el projecte i hem arribat a alguns punts de coincidència, car es aquesta una nova facilitat que els dona el Govern de la Generalitat per tal que els països estrangers puguin intensificar el seu intercanvi.

M'ha animat a seguir endavant en aquest projecte —ha continuat dient el conseller d'Economia— la reacció favorable que vaig observant aquests darrers dies en totes les potències estrangeres en el sentit d'intensificar les seves relacions comercials amb el nostre país, car hom s'adona que l'estat morbós dels primers dies de la revolució ha desaparegut quasi per complet en canalitzar-se el moviment i anar-se afirmant la política econòmico-social, cosa que inspira més confiança a l'exterior.

En acomiadar-se dels periodistes el senyor Fàbregas ha expressat la seva satisfacció pel resultat i efectes de la Primera Jornada de la Nova Economia celebrada el passat diumenge i ha remarcat el fet que tota la setmana es vèuen rebent visites de Comites de taller i fàbriques que han manifestat estar disposats a seguir el programa fixat durant les sessions del Palau Nacional de Montjuic.

ABANDONA EL SEU PAIS...

(Ve de la primera pàgina).

han circulat en la premsa estrangera, segons els quals l'ex-rei Eduard havia comprat una propietat a Venado Tuerto, sembla que no tenen fonament. Un amic de l'ex-rei ha declarat que Eduard Windsor havia estat sempre amic de l'Argentina, però que mai no hi havia comprat cap propietat.

Ha afegit que és molt possible que un dia vingui a l'Argentina, on té innombrables amics.

«SEMBLA MENTIDA QUE UN HOME TAN DIGNE I TAN FERM HAGI ESTAT DESPOSSEIT DEL TRON D'ANGLATERRA», DIU UPTON SINCLAIR

Nova-York, 12. — El conegut escriptor Upton Sinclair —que es troba a Califòrnia— ha declarat que el discurs de l'ex-rei d'Anglaterra constitueix un document històric i literari d'una valua incalculable.

Sembla mentida —ha declarat Upton Sinclair— que un home tan digne i tan ferm hagi estat despossèit del tron d'Anglaterra.

Upton Sinclair és casi de mistress Simpson.

L'EX-REI EDUARD VIII VIATJA A BORD DEL DESTRUCTOR «FURY»

Portsmouth, 12 (urgent). — Hom anuncia que l'ex-rei Eduard VIII viatja a bord del destructor «Fury», el qual va sense escorta.

Reforços rebels procedents de Burgos sofreixen 40 morts en un combat amb les milícies muntanyenques

Santander, 12. (Servei exclusiu de Febus).—En el comissariat de Guerra s'ha facilitat un comunicat que diu així:

«En un dels sectors s'operà ahir intensament.

L'enemic rebé forts reforços de Burgos i atacà amb foc de fusell i bombes de mà.

Les nostres forces refusaren l'enemic en diversos cos a cos que duraren fins a fer-se fosc.

L'enemic tingué quaranta morts i molts ferits.

Ens apoderàrem de dues caixes de municions, capots i alguns fusells.

En un altre sector es presenta un soldat amb el fusell i municions corresponents. Digué que els rebels havien comés i estan cometent tota mena de crims a Logronyo, d'on procedeix.»

El doctor Marañón anirà a França

Madrid, 12. — Un periodista s'ha entrevistat amb el conseller d'Ordre Públic de la Junta Delegada de Defensa de Madrid, Wenceslao Carrillo, el qual ha desmentit el rumor que ha corregut de que hi ha milers i milers de detinguts. Afirma que possiblement el nombre de detinguts no arriba a mil cinc-cents, comptant entre ells els de l'Ambaixada d'Alemanya i els que estaven emparats sota la bandera finlandesa. En canvi, ha dit Wenceslao Carrillo ningú no parla dels centenars als quals se'ls ha concedit la llibertat, puix que es absoluta decisió de la meva autoritat no retenir ni un moment més del necessari cap detingut.

Ha confirmat que se segueixen estenent passaports per a l'estranger, encara que no molts, car les sollicitudes són molt escasses.

Referint-se al doctor Marañón, ha dit que aquest ana a demanar-li consell referent a si havia d'acceptar una invitació de la Sorbona per a anar a França a donar una sèrie de conferències en aquell centre docent. Jo —ha continuat dient Wenceslao Carrillo— m'he alienyat a expressar-li el meu parer que havia d'acceptar-ho de seguida, puix que això significava una demostració d'estimació a la ciència espanyola tan dignament representada per ell. I crec que el doctor Marañón sortirà avui cap a França. A tal efecte, aquesta Conselleria li ha donat les màximes facilitats.

Un nou camió nacional

Invitats pel Consell Obrer de la General Motors Col·lectivitzada, hem anat a veure la presentació del nou camió nacional que aquesta entitat ha fabricat, i al qual ha posat l'encertat nom de «Maratona».

Es tracta d'un camió construït tot ell a l'esmentada fàbrica, de característiques molt ben resoltes, que indubtablement omplirà sobreramen el buit que en el seu tipus tenien ara en el nostre mercat, que encara que no es per a aplicar-lo a fins comercials, donarà una formidable ajuda a les industries de guerra, facilitant amb ell el subministrament a les diverses aplicacions a què se'l destini per a la lluita contra el feixisme.

Trobem encertadíssima la construcció d'aquest nou vehicle per a la guerra, i felicitem el Consell Obrer de General Motors Col·lectivitzada pel seu encert i ràpida execució d'aquesta nova unitat tan necessària en els moments actuals. En una altra edició donarem compte de característiques i dades molt interessants per tal de fer coneixer l'esforç dels treballadors de l'esmentada entitat constructora.

Segueix la detenció de gent desafecta al règim

Durant el dia d'avui han ingressat als calabossos de la Comissaria General d'Ordre Públic a disposició del Cap Superior de Serveis, i per ésser considerats com a desafectes al règim, Lluís Massuet Curto, Maria Cruz Ruete Rooles, Josep Gota Rodes, Colom Laporta Batlo, Antoni Latorre, Tomàs Vidal Sants, Joan Puig Boquet, Ramon Pujadeas Figuras, Francesc Selgas Miralles, Joaquim Regàs Artigas, Ferriol Vidal Solano, Antoni Laga Torrent i Josep Gallego Gil.

ELS TRIBUNALS POPULARS CONTINUEN ACTUANT

Davant del Tribunal número 1 s'ha vist aquest matí la causa contra Ramon Pérez Molina, acusat de pertànyer al Partit albiynanista.

En el Tribunal número 4 han estat jutjats Joan Armengol, Josefa Espi i Maria i Concepció Armengol, acusats d'ésser desafectes al règim.

A la sala del Tribunal Especial continua la vista contra els ex-capa i ex-oficials de l'Aeronàutica Naval, la sentència contra els quals no es farà pública fins demà.

Avui surt la primera columna de treballadors voluntaris

En els moments de tancar aquesta edició, ha sortit de Barcelona la primera columna de treballadors voluntaris, per a la construcció de trinxeres i fortificacions. Es composta de tres mil homes, els quals es trasladen als llocs de treball en trens especials i autocars.

SEGONA EDICIO

Els consellers de Seguretat Interior i d'Economia comenten la crisi

Les declaracions que el conseller primer de la Generalitat ha fet als periodistes, a primera hora d'aquesta tarda, donant compte de la crisi del Consell no han sorprès els habituals concurrents de la Galeria Gòtica i dependències del Palau, i moys els mateixos repòrters.

La crisi no era solament prevista, sinó que era un fet des de fa uns dies, malgrat que no havia pres caràcter públic. Ho confirmà el mateix President Companys en unes energiques declaracions, el passat dimarts, i quedà de manifest ahir en ajornar la reunió ordinària del Consell.

Les gestions per a resoldre les diferències de caràcter polític existents al si del Consell, han vingut portantse a terme amb tota discreció, per tal de procurar plantejar la crisi al mateix moment de donar-hi solució.

Els consellers no han fet manifestacions respecte a la seva posició, per quant la qüestió de fet la planteja el conseller primer que ha estat breu, però suficientment explícit en les seves declaracions.

El senyor Aiguader, conseller de Seguretat Interior, en ésser interrogat, ha dit que no tenia res a afegir a les paraules del conseller primer. Ha confirmat l'existència des de fa dies d'aquesta crisi i ha afegit que confiava del bon criteri de tots i del gran sentit polític del President Companys per a obtenir una perfecta i pràctica solució al problema que hi ha plantejat.

En insinuar-li la particularitat del fet, atenent que no hi ha dimissions i en canvi s'anuncia una reunió del Consell per a dilluns, el senyor Aiguader ens ha dit que en totes les determinacions importants del moment que vivim s'hi ha de reflectir, naturalment, la transcendència de la guerra, i ha remarcat que tampoc no és possible, per tant, abandonar ni per un moment els alts comandaments de Catalunya.

El conseller d'Economia, preguntat pel moment polític actual, ha dit que cal que tothom tingui una visió exacta de l'hora que vivim i reconèixer l'alt sentit de responsabilitat històrica que pesa sobre les nostres consciències.

—Entenc — ha afegit — que cal que la unió de tots els elements que formem el front antifeixista sigui avui més ferma que mai i no dubtar que aquest esperit comprensiu guiarà els actes dels homes responsables del moviment revolucionari.

El projecte franco-anglès és un reforç de la iniciativa de no ingerència

Ginebra, 12.—El sots-secretari d'Estat al ministeri d'Afers estrangers de França, senyor Vienot, ha declarat a la Premsa que la no intervenció és iniciativa francesa i que el projecte franco-anglès de mitjanceria serà, en principi, un reforç d'aquesta iniciativa de no ingerència.

Aquesta tarda, a les tres, ha començat la cerimònia de la proclamació del nou rei d'Anglaterra

Londres, 12. — Avui, a les tres, es celebraran els riuts milenaris de la proclamació del nou rei. A Saint James serà llegida l'acta de proclamació per sir Gerald Wollast, herald d'armes, gran dignatari de l'ordre de la Jarretiere, al qual voltaran els alts dignataris del regne. Immediatament després de la lectura Wollast cridarà «Visca el rei!», i una salva d'artilleria trencarà el silenci, i seguidament s'interpretarà l'himne nacional.

La proclamació serà llegida a continuació a Trafalgar Square, i a Temple Bar, i finalment a la City, on es celebraran les tradicionals cerimònies.

EL CONSELL PRIVAT NOMENA JORDI VI SOBIRA DE L'IMPERI BRITANIC

Londres, 12. — El Consell privat ha comunicat al nou rei Jordi VI la declaració per la qual és nomenat sobirà de l'Imperi britànic. La declaració està concebuda en els termes següents:

«Els reunits publiquen i proclamen per unanimitat i amb l'assentiment de paraula i de cor, que el príncep Albert, Frederic, Artur i Jordi passa a ésser, per la gràcia de Déu, el nostre únic i legal sobirà. Sota el nom de Jordi VI li debem tota fidelitat i obediència, condicions expressades amb humil i sincera afecció.»

Després de la cerimònia, el rei ha rebut els representants dels diversos Dominis, els quals han aportat el testimoni de la seva lealtat al nou sobirà.

Immediatament després, Jordi VI ha sortit cap el palau de Buckingham. En sortir d'aquesta visita el rei ha estat aclamat per la multitud.

S'HA ANUNCIAT SOLEMNEMENT LA PROCLAMACIO DEL NOU REI

Londres, 12. — Amb la conseqüent cerimònia de tipus medieval, s'ha anunciat solemnement la proclamació del nou rei, la qual ha estat llegida al Palau de Saint James, Charing Cross, Temple Bar i Royal Exchange. La cerimònia no ha estat molt lluïda, car una espessa boira pesava damunt Londres. Amb tot, s'han prodigat els uniformes i les perruques més típiques.

A L'EX-REI LI CORRESPON EL TITOL DE DUC DE WINDSOR

Londres, 12.—Ramsay Donald s'ha entrevistat aquest matí amb el rei i s'ha decidit que no sofrirà variació la data fixada per a la coronació.

Es posa a més de manifest que el títol que correspon a l'ex-rei és el de duc de Windsor.

Proves de les tortures aplicades pels nazis als semites

Cairo, 12. — El doctor Curtis —defensor del jueu Frankfurter, que assassinà l'hitlerià Custloff— parlà ahir davant el tribunal de les privacions i turments infligits als jueus a Alemanya.

Aquest discurs del defensor de Frankfurter anava documentat amb fotografies i altres proves. Mostrà al tribunal el reglament dels camps de concentració. Curtis llegí, a més, paràgrafs de la carta de dimissió del senyor Mac Donald, comissari de la S. de N. pro refugiats d'Alemanya, en la qual critica severament els maltractaments donats als jueus alemanys.

Es organitzada "legalment" la repressió al Brasil

Rio de Janeiro, 12. — La Cambra ha aprovat, en primera lectura, per 95 vots contra 57, un projecte que suprimeix les organitzacions hostils al règim, especialment el partit integralista.

Periodista condemnat

Viena, 12 — Ahir es celebrà a porta tancada el procés intentat pel vice-canceller Fey al redactor del periòdic heimwehren «Der Heimatschutz» senyor Kramer. Aquest havia declarat, en un article que l'actitud de Fey en el complot nazi de juliol del 1934 —en el qual morí Dollfuss— no era clara i que havia d'explicar-se.

No havent pogut provar aquesta acusació, Kramer ha estat condemnat a 400 xilings de multa i catorze dies de presó.

© Archivos Estatales, cultura.gob.es
ARCHIVOS ESTATALES

ULTIMA HORA
INFORMACIÓ · CRITICA · REPORTATGES
REPORTATGES-INFORMACIONS-ARTICLES...

Cent grams de gallina, quatre pessetes amb cinquanta cèntims!

"—Lladre, més que lladre! Demanar-me dues pessetes per un bròquil que no es veu de petit... N'hi ha per a trencar-li el coll"... Manifestacions tan cordials com les d'aquesta dona es repeteixen en tots els tons als mercats de Barcelona. Es un aspecte de la contraofensiva del públic contra els preus absurds fixats pels venedors de queviures (Centelles)

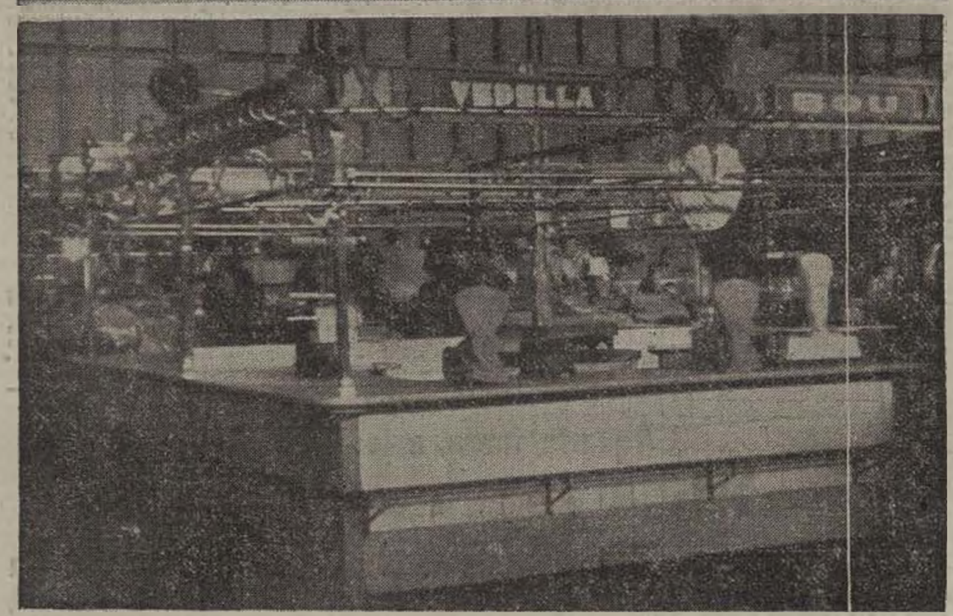

A dalt: Allò que se'n diu morir-se materialment de gana, no s'hi mor ningú. Per exemple, es pot viure a base d'una alimentació vegetariana. Aquí teniu una parada imponentment proveïda en aquest aspecte. L'única cosa lamentable és que per a aconseguir qualsevol d'aquests productes cal recórrer a les reserves d'or de l'Estat.

Al mig: Trobar una botiga o una parada de carn, de peix o d'ous sense la seva cua corresponent avui dia és quelcom fabulós. Aquestes cues, deixant de banda que hom hi resta glaçat al cap d'una hora de fer-ne, serveixen per a procurar-se noves coneixences i per a intercanviar les darreres impressions de la guerra.

A baix: Aquesta parada ha estat oberta fa una hora. Ara ja torna a restar tancada per a la venda i no hi trobareu ni el més petit rastre de carn. Això us donarà una idea de la rapidesa adquisitiva del públic, i especialment de les quantitats gairebé microscòpiques de queviures posades a la venda... (Fotos Centelles)

Miracles d'avui: amb cinquanta-cinc duros s'han de mantenir una mare i tres fills

Sortint del cinema, a la cua...

Cues... Cues...

Com estranyes serpents les cues sorgeixen per arreu de la ciutat i com si realment es tractés d'un exèrcit de rèptils, amenacen ofegar-la amb els seus cròtals humans.

Cues davant dels llocs de venda de queviures! En les guerres, en les revolucions, solen ésser els heralds d'un dels quatre genets de l'Apocalipsi: La Fam. La paorosa figura lívida que apareix galopant dalt d'un cavall esquelètic, quan en els camps no resta ja ni un sol fruit, ni en els graners un sol gra de blat.

Però a Catalunya els pagesos treuen cada dia de la terra el seu producte ubèrrim, i la Mediterrània dóna generosament miríades dels habitants de les seves profunditats i els dipòsits són curulls de queviures...

Aleshores...

Per què hi ha cues?

NO ELS HO HEM VOLGUT PREGUNTAR

No hem volgut fer aquesta pregunta al sots-director del departament tal, ni a l'encarregat general del dipòsit de queviures tal altre, ni tan sols al comitè de control alimentari número 1354.

El primer ens hauria dit:

—No us preocupeu. Hem nomenat cent vint-i-cinc comissions perquè gestionin a l'estranger... A més a més, sancionarem els botiguers abusius.

I el segon:

—El públic s'ha de fer càrrec que en temps de guerra s'ha de patir quelcom... El proveïment, però, de la ciutat, resta assegurat... A més...

I, el tercer:

—El que succeeix és que la gent vol sabotejar la revolució. I per a aconseguir això fa cues. Cues innecessàries, perquè n'hi ha per tothom. Per això qui fa cua és un feixista emboscat...

Ens sabem de memòria les seves respostes estereotipades. Per això no els ho preguntarem a ells. Sunó, per exemple...

COM ES POT VIURE AMB CINQUANTA-CINC DUROS?

...a aquesta dona vestida de negre i d'aspecte humil i insignificant que hem trobat a la porta d'una ouateria, a les cinc de la matinada, quan encara és fosc i el fred apreta més cruel:

—Us dic que fa tres mesos que passo, i encara no sé ben bé com, amb els cinquanta-cinc duros que cobro des de la mort del meu marit, el qual era funcionari. D'aquests diners vivim jo i els meus tres fills. Està tot a un preu... Feia un munt de dies que solament menjàvem verdura. Ara vull veure si aconsegueixo tres o quatre ous. Serà una festa per a tots...

COM UNA ALLAU...

O a aquesta altra, a la qual han estat guarint a la farmàcia del xamfrà, de diversos blaus i d'una quantitat imponent de rascades:

—Vegeu què m'ha passat. Hora i mitja davant del mercat esperant que obrissin. Si hagués estat jo sola... Però com jo n'hi havia més de mil. A la fi han tocat les set. S'han obert les portes, i totes hem entrat com una allau. La que anava davant meu ha caigut. Jo, despres, i altres dues darrera meu. Creieu que s'ha aturat ningú? Doncs, no. Gairebé es pot dir que han passat per damunt nostre. No sé com serà un atac a la baioneta, al front; però tinc la seguretat que és molt pitjor l'entrada que s'ha de fer cada matí a qualsevol mercat...

4'50, PER CENT GRAMS DE GALLINA!

O a aquesta altra dona del suèter virolat, la qual produeix uns renecs impecablement recargolats, voltada d'un profús grup:

—Creieu-me que sóc una dona pacífica. Però avui no m'he pogut contenir. Tinc el marit al llit i li havia de donar brou. Naturalment, no hi ha altra carn que la de gallina. Vaig a una parada i en demano cent grams. «Ací els teniu — diu el venedor—: quatre cinquanta». Quatre cinquanta? Però si és el triple del preu que assenyala la taxa... «La taxa no val per a res. Si voleu els cent grams, us els quedeu, si no, fora. No podem perdre el temps...» Hem començat a canviar paraules gruixudes i a la fi li he trencat el paraigua al cap... Però el pitjor és que he hagut de comprar els cent grams de gallina en una altra parada, per quatre setanta-cinc...

AQUESTES BALANCES DESNIVELLADES!

Quelcom semblant em passà a mi — diu una dona grossa del grup—. L'altre dia vaig comprar sardines. Cinc pessetes vint-i-cinc cèntims. Pago i me'n vaig. Pel camí anava pensant que aquell quilo de sardines pesava poc. A casa tinc una balança. Hi poso les sardines i vaig quedar de pedra. Mancaven 230 grams!...

MALGRAT LA PUJA DE SOUS, NO ES POT VIURE

Aquestes quatre dones, les darreres quatre davant de la lleteria, volen parlar totes a la vegada:

—Vosaltres els periodistes ens heu d'ajudar. Heu d'explicar el que passa...

—Aviat haurem de menjar papers...

—Sabeu quant he pagat avui per un bròquil? Doncs...

—Amb el que guanyava abans el meu marit i el fill — insisteix la primera — viviem gairebé com a princeps. Ara al meu marit li han apujat el sou en un quinze per cent, i al fill, de tres-centes pessetes ha passat a guanyar-ne cinc-centes. Doncs no en tenim ni per a comprar verdures...

—En canvi, mentre nosaltres ens morim gairebé de fam — diu una altra — la veïna del quart pis, que té el marit que és de no se quin magatzem de proveïments, menja el que vol.

—Digueu també que a les botigues de queviures ho guarden tot per a uns quants clients que paguen un preu extra i que a nosaltres no ens arriba gairebé res...

—Protesto que prenguin el menjar que hom es porta de fora. Diumenge vaig anar a Igualada. Allí tinc uns parents. En acomiadar-me, sabent l'escassetat que hi ha ací, em varen donar un quilo de carn i mitja dotzena d'ous. Doncs bé, en entrar a Barcelona m'ho van prendre tot. ¿Hi ha dret a això?...

A LA SORTIDA DEL CINEMA

Abans de la revolta, en sortir a la nit del cinema o del teatre, la gent acostumava anar a prendre un café amb llet o arribar-se al bar proper a menjar un sanvitx.

Ara aquest costum s'ha modificat lleugerament. En arribar davant de l'escala, la muller s'acomiada del i a rit i la filla dels pares:

—Bé. Que passeu bona nit. Vaig a fer cua a la carnisseria...

I cap allà a la una de la matinada, davant de la botiga hi ha una dotzena de dones, que submergides materialment en els abrics i embolicades en tres o quatre bufandes aguantaran fins que al matí s'aixequi la porta metàl·lica de la botiga i surti amb el carnisser una esperança d'alliberació:

—Veiam: la primera...

Si a mitja nit us acosteu al grup arrupit que aquestes noctàmbules formen a la porta d'aquell paradís d'alimentació, no sentireu, però, queixes sobre les penalitats que s'han de passar per a menjar. No. Més aviat escoltareu:

—¿T'has fixat quin vestit portava la Joan Crawford en aquesta pel·lícula d'avui?...

—El que estava bé era en Clark Gable. Quina caiguda d'ulls...

Rafael GONZALEZ

Sense organització no hi ha triomf

Sota aquest mateix títol «C. N. T.» de Madrid publica un extens editorial del qual són aquests dos paràgrafs:

«Uno de esos aspectos, de extraordinaria importancia y de carácter propio, es el del abastecimiento el de las subsistencias. En Madrid se vende poquísimo pescado desde que estalló la rebelión fascista, y, sin embargo, nosotros hemos tenido noticias de que un negociante dedicado a la venta de ese artículo de consumo, ha ganado cincuenta mil pesetas en cuatro meses. En Valencia y Barcelona, que están lejos de la línea de fuego, que pueden surtirse con la mayor normalidad, la vida es cara. ¿Por qué? Sencillamente, porque las organizaciones obreras no cumplen intensamente el deber revolucionario que tienen sobre sí en el momento actual. La guerra nos obliga a ser implacables para el negociante que quiere convertir en materia de lucro el dolor del país, y los más indicados para impedir la actuación de esos elementos, de la peor índole burguesa, son los Sindicatos, que demostrando su capacidad creadora, su espíritu constructivo y su fuerza social, deben someter a una administración rígida y honrada, de beneficio común, la industria y el comercio.»

. . . . . .

«Si no ocurre lo que deseamos, si son desatendidas las llamadas a la responsabilidad, si el más austero sentido revolucionario no llega a todas las manifestaciones de nuestra vida, tendremos que considerar necesarias las palabras con que el compañero García Oliver, como Companys después, advertían que se están haciendo precisas medidas gubernamentales de extraordinaria dureza.»

ARISTOCRACIA DEGENERADA

En vista de l'emoció causada al poble anglès per les ressenyes dels corresponsals de la seva premsa, referents al bombardeig de Madrid per les hordes de Franco, el representant d'aquest i d'elles a Londres, ex-duc d'Alba, ha fet una declaració de la qual és punt fonamental el paràgraf que segueix: «Madrid era una ciutat oberta i ha estat transformada en fortalesa. Com a fortalesa cal tractar-la. No és culpa dels nacionalistes si es defensa.»

La impotència dels faccions per a prendre Madrid es tradueix en actituds com aquesta. Es tracta de carregar la culpa de la destrucció de Madrid a la defensa heroica que fa i no a l'atac de què és objecte. La fortalesa única que hi ha a Madrid és l'energia dels seus habitants, que fan un cinyell de fusells al voltant de la capital, sense perdre ànim malgrat els bombardeigs. L'ex-duc d'Alba creu que els madrilenys havien d'haver-se deixat afusellar mansament pels facciosos; així haurien salvat les cases de Madrid. Si no accepten l'esclavitud i les execucions que Mola els ha promès, seva és la culpa.

Això demostra que aquest pseudotòcrata, que no hauria d'atrevir-se a usar un títol que fou ilustre, ha aconseguit un grau extrem de baixesa moral i de poca intel·ligència. El que fou duc d'Alba porta al summum la degeneració de la seva estirp. Després d'haver volgut passar per intel·lectual, quan el món d'esquerra era l'únic que podia donar-li cert relleu, perd fins a l'últim la resta d'elegància i torna al nivell que realment li correspon quan es produeix una situació en què tem sofrir una pèrdua econòmica. La falsa intel·lectualitat de l'ex-duc s'ensorra i solament queda la seva veritable personalitat mediocre.

L'EX-DUC D'ALBA

150.000 nous aviadors a la U.R.S.S.

Moscou, 11. — La crida feta per un heroi de la U.R.S.S. des de la tribuna del Congrés per a donar al país cent cinquanta mil aviadors, ha estat rebuda amb enorme entusiasme, sobretot entre la joventut.

El secretari del Comité Central del Komsomol, camarada Kossven, diu que es tracta d'una tasca real. Tota la joventut treballadora de la U.R.S.S., afegeix, ama l'aviació. Milers i milers de joves i ciutadans soviètics volen volar. Això ho prova el desenvolupament adquirit en l'aviació sense motor i el para-xutisme, així com el foment d'una gran xarxa de clubs d'aviació.

"Ajudeu els espanyols que lluiten per la democràcia, la llibertat i la pau"

Cartell fixat davant l'oficina de la Unió Antifeixista, a Bruselles, on es recullen diners, queviures, robes i medicaments per a l'Espanya republicana (AG)

ALGUN DIA CALDRA RECORDAR-HO...

PEMAN, TORQUEMADA I ELS INCENDIS DE MADRID

L'anomenat Govern de Burgos ha volgut copiar del republicà la institució denominada Consell de Cultura, que succeí el vell i burocràtic, desacreditat i inútil Consell d'Instrucció Pública. El senyor Fernando de los Rios, quan fou ministre de l'esmentat Departament, va dissoldre el Consell en qüestió i va formar el nou amb personalitats de primer ordre, escollides sense distinció de partits entre els cultivadors de les disciplines intel·lectuals més importants.

Els facciosos, en el seu afany imitador, han volgut tenir també, com ja diem, un Consell de Cultura. L'han fundat a Burgos, sens dubte sota l'advocació del «Papamoscas», i hi han nomenat per a President el senyor José María Pemán.

Pemán... «El divino impaciente»... «Cuando las Cortes de Cádiz»... «Noche de levante en calma»... Teatre místic i històric regional, on els rebles apedreguen i la cuirasseria s'imposa per damunt de tot. Teatre parell en la seva essència al de Muñoz Seca, pesi a les pretensions del seu autor, vacu poetastre turmentador d'adjectius i caçador infatigable d'imatges usades. L'un i l'altre eren el pastís espiritual preferit de la generació de «señoritos» d'on havien de sortir els joves assassins de Falange.

. . .

Doncs bé. A primera hora de la nit del dimecres, Pemán va parlar pel micròfon de la ràdio de Burgos i va explicar les seves impressions dels fronts facciosos de Madrid. Des del Cerro de los Angeles, molt a prop de les nostres línies, i des de Leganés, ha vist Madrid. El Madrid que els seus correligionaris, còmplices i exòtics i mercenaris ajudants bombardegen i destrueixen. S'hi havia fet fosc. La ciutat il·luminava les tenebres dels seus carrers solitaris amb les flamarades dels incendis obra de l'últim raid de l'aviació de Franco. I Pemán tingué en la seva peça oratòria, aquesta frase que hom haurà de recordar algun: «L'artilleria i l'aviació nacionalistes, abans de prendre Madrid, l'estan purificant.»

Heus ací la justificació facciosa del crim de lesa humanitat i de les art que s'està cometent amb la capital d'Espanya, mai més merexedora que avui de la seva dignitat capitalina. La destrucció d'hospitals, temples històrics, biblioteques, museus, palaus, estatges humils i superbs immobles moderns i l'assassinat a dojo de centenars de no combatents, dones i infants en la seva majoria, s'anomena a Burgos «purificació»...

No hauria dit Torquemada, en el seu deliri inquisitorial, res tan revelador i simptomàtic.

. . .

Que no sàpiguen a l'estranger, que no sàpiguen sobretot els greus i clars barons reunits a Ginebra. La Inquisició enemiga de la llibertat de consciència, que torturava els cossos i les ànimes la Inquisició que va perseguir l'arquebisbe Carranza, Fra Lluís de León Sant Joan de la Creu i Santa Teresa de Jesús, la Inquisició dels actes de fe, dels turments i de les cuirasses presideix, per una curiosa transmutació de forces atàviques, l'organisme al qual els facciosos espanyols confien la direcció cultural de l'Estat en què somnien Pemán parlava des de la ràdio burgalesa. I al seu darrera apareixia l'ombra sinistra de Pedro Arbués...

© Archivos Estatales, cultura.gob.es
ARCHIVOS ESTATALES